

Time 2 ½ Hours

Marks 75 Regular

Q.1 Answer the following in two lines (any 6)

12

- Classify law.
- what are the elements of state?
- Define Ratio decidendi.
- What do you understand by codification of law?
- What is law according to Bentham
- What is morality?
- Define a legal right?
- What are the sources of obligations?

Q.2 Short notes (any two)

12

- Functions and purposes of law
- Custom and its kinds
- Social Engineering theory
- Philosophical theories of Property

Q.3 Solve the followings problem (any two)

12

- A case is before a HC of this country on the extent of reservation in public employments.
 - Is the SC ruling on this aspect binding on the HC?
 - What is a judgement per incuriam?
- Environment Protection Act, 1986 and rules framed by the central government are forming valuable body of law to govern environment in India.
 - What source of law do they belong to?
 - State any 2 merits of that source of law.
- Law is what the judges do: the law is not simply a set of abstract rules and principles but is rather defined by the decisions made by judges.
 - The above belief is of which school of law? Identify and Explain
 - State one advantage and one disadvantage of this school
- A is dispossessed of her flat in Mumbai. She stays in Nagpur and makes a will to bequeath her property as per her wish. By this will, what does she exercise?
 - Right? Power? or something else? explain
 - What are her remedies in respect of dispossession of her flat?

Q.4 Answer any three in detail (any 3)

39

- Discuss the meaning and nature of state. Explain the theories regarding the origin of state.
- Examine the merits and demerits of precedent.
- Explain natural law theory.
- What are the characteristics and theories of corporate personality?
- Define ownership and bring out effectively the characteristics of ownership.

मराठी रुपांतर

वेळ: २ तास

गुण: ६०

प्रश्न १ खालील प्रश्नांची उत्तरे दोन ओळींमध्ये द्या (कोणत्याही ६)

१२

- अ) कायद्याचे वर्गीकरण करा.
- ब) राज्याचे घटक कोणते आहेत?
- क) गुणोत्तर निर्णयाची व्याख्या करा.
- ड) कायद्याचे संहिताकरण म्हणजे काय?
- इ) बेंथमच्या मते कायदा म्हणजे काय
- फ) नैतिकता म्हणजे काय?
- छ) कायदेशीर अधिकाराची व्याख्या करा?
- ह) कर्तव्यांचे स्रोत काय आहेत?

प्रश्न २ लहान टीपा (कोणतेही दोन)

१२

- अ) कायद्याची कार्ये आणि उद्दिष्टे
- ब) प्रथा आणि त्याचे प्रकार
- क) सामाजिक अभियांत्रिकी सिद्धांत
- ड) मालमत्तेचे तात्विक सिद्धांत

प्रश्न ३ खालील समस्या सोडवा (कोणतेही दोन)

१२

१. सार्वजनिक नोकऱ्यांमध्ये आरक्षणाच्या व्याप्तीवर या देशाच्या उच्च न्यायालयासमोर एक खटला आहे.
अ) या पैलूवरील सर्वोच्च न्यायालयाचा निर्णय उच्च न्यायालयावर बंधनकारक आहे का?
ब) प्रति क्युरियम निर्णय म्हणजे काय?
२. पर्यावरण संरक्षण कायदा, १९८६ आणि केंद्र सरकारने तयार केलेले नियम हे भारतातील पर्यावरणाचे नियमन करण्यासाठी मौल्यवान कायद्याचे एक मंडळ तयार करत आहेत.
अ) ते कोणत्या कायद्याच्या स्रोताशी संबंधित आहेत?
ब) कायद्याच्या त्या स्रोताचे कोणतेही २ गुण सांगा.
३. न्यायाधीश जे करतात ते कायदा आहे: कायदा हा केवळ अमूर्त नियम आणि तत्वांचा संच नाही तर न्यायाधीशांनी घेतलेल्या निर्णयांद्वारे परिभाषित केला जातो.
अ) वरील विश्वास कोणत्या कायद्याच्या शाळेचा आहे? ओळखा आणि स्पष्ट करा
ब) या शाळेचा एक फायदा आणि एक तोटा सांगा

४. अ ला मुंबईतील तिचा फ्लॉट काढून टाकण्यात आला आहे. ती नागपूरमध्ये राहते आणि तिच्या इच्छेनुसार तिची मालमत्ता वारसा म्हणून देण्यासाठी मृत्युपत्र करते. या मृत्युपत्राद्वारे ती काय वापरते?
- अ) अधिकार? अधिकार? की आणखी काही? स्पष्ट करा
- ब) तिच्या फ्लॉटच्या वारसाहक्काच्या संदर्भात तिचे उपाय काय आहेत?

प्रश्न ४ कोणत्याही तीनची तपशीलवार उत्तरे द्या (कोणतेही ३)

३९

१. राज्याचा अर्थ आणि स्वरूप यावर चर्चा करा. राज्याच्या उत्पत्तीशी संबंधित सिद्धांत स्पष्ट करा.
२. पूर्वग्रहांचे गुण आणि तोटे तपासा.
३. नैसर्गिक कायद्याचा सिद्धांत स्पष्ट करा.
४. कॉर्पोरेट व्यक्तिमत्त्वाची वैशिष्ट्ये आणि सिद्धांत काय आहेत?
५. मालकीची व्याख्या करा आणि मालकीची वैशिष्ट्ये प्रभावीपणे बाहेर आणा.